

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl. 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Autonomia Transilvaniei.

În programul politic dela 1881 Românii au luat ca punct de mănecare autonomia Transilvaniei, și prin acesta au provocat un abis între noi și între partidele unguresci, care între împregiurări normale după părerile noastre nu se delătură nici odată.

În programul politic al Românilor punctul privitoriu la autonomia Transilvaniei și cel privitoriu la dualismul au fost în ochii noștri dorințe platonice, nerealisabile, visuri dulci, despre cari fie-care om sănătos în judecata sa politică va trebui să recunoască, că sunt nerealisabile între împregiurări normale.

Aceste platonice dorințe mai aveau o umbră de verosimilitate la începutul dualismului, când în Transilvania se mai aflau unele cercuri unguresci, cari și ele accentuau autonomia Transilvaniei, se înțelege din considerațiuni la ale lor speciale interese.

Ați opiniunea publică magiară atinge alte corde.

Ați ungurii din Ardel au ajuns la conștiența, că numai uniți cu Ungaria propriu zisă pot eși învingători cu toate dorințele lor speciale de rassă.

Ați în ministeriul unguresc ocupă locuri trei unguri ardeleni, chiar capul cabinetului este magnat din Ardel, considerațiunea față cu ungurii ardeleni a crescut deci foarte mult în cercurile politice unguresci.

Nu odată am pus noi în discușiunea presei noastre seriose autonomia Ardélului, și am stăruit, ca ea să fie decamdată scosă din programul nostru politic și ținută în suspens pentru timpuri mai favorabile.

Cestiunea cu autonomia Ardélului noi de noi nu o putem deslega. Va trebui să o deslege în favorul dorinței noastre față împregiurărilor.

Nu scim când va intra acel stadiu al forței împregiurărilor, dar dacă va intra, atunci Românii nu se vor mul-

țami numai cu autonomia Transilvaniei, ci vor pași cu alte postulate.

Acesta e punctul general din considerațiunile noastre. Avem însă și considerațiuni speciale. Pentru noi Românii autonomia Transilvaniei ar fi numai o scisiune, o desmembrare a forțelor și prin urmare o slăbire.

Ați suntem un corp compact cu frații din Ungaria și din Banat.

Avem aceleași dorințe, aceleași aspirațiuni naționale culturale și în lupta noastră ne prezentăm ca corp național compact.

Autonomia Transilvaniei ne rupe în două, introduce în noi separatismul, și prin acesta slăbirea forțelor, abaterăa nisuițelor dela țința comună.

Acest program național ne-a rămas nouă moștenire încă dela Șaguna, acesta a fost programul dlui Sturdza desvoltat în senatul României pe când era încă în opozițiune, și în adâncul inimii lor acesta e programul fie-cărui român serios, care pătrunde în mēduva situațiunei.

Cine nu o recunoște acesta, acela umblă numai după aparență, ține numai la falsa popularitate, cari pe mulți i-a ridicat în ochii mulțimei, dar vai de ei, când mulțimea va veni la cunoștința adevărului.

Pe basa actuală cu autonomia Transilvaniei nime dintre unguri nu stă cu noi de vorbă, și nu ne putem închipui partid în Ungaria, fie el ori cât de conciliant, care se stea cu noi de vorbă.

Înțelepciunea politică ar trebui să ne dicteze suspendarea acelui punct din program, pentru realizarea celoralalte. La timpuri mai bune am pute reveni.

Eseemple avem destule.

Și Tisza a eliminat din programul seu punctele radicale, cunoscute sub uumele: punctele bihoriane, și totuși el nu a fost trădătoriu de nēm.

Ungaria sub era Tisza a ajuns să aibă vot decisiv în politica esternă a monarchiei.

Acestor vederi le-am dat espreșiune în articolul de Crăciun din anul 1895.

Presa noastră nu s'a ocupat cu această temă.

Se ocupă însă cu ea un diariu, care până acuma a arătat mult tact în apreiarea ținutei politice a Românilor. Diariul acesta este „Magyar-Állam”, care din incidentul manifestului scrie un articol, la care au reflectat și diarele noastre.

Etă unele vederi din acel articol, cari se referesc la cestiunea cu autonomia Ardélului.

„Neițelăsă și necorectă am ăis, că e silița Românilor spre autonomia Ardélului, pentru-că 1) autonomia acesta ar rupe în două ungurimea și ar rupe în două și românimia, ceea-ce nu e nici în interesul nostru, nici în al lor; 2) pentru-că autonomia acesta în contra voii ungurimii numai pe calea unui rēșboiu ar putea să se realizeze, ăra cu învoirea ungurimii nici odată nu ar putea să se formeze așa, ca elementul român să fie îndestulit cu ea. Gândim, că e imposibil, ca toate acestea să nu le pricepă conducătorii Românilor. Dar mai departe autonomia Transilvaniei ar duce lucrurile acolo, cât se tăiem pe sama fie-cărei naționalități teritoriu autonom separat, și așa am ajunge la federalism. Dar acesta nu se pōte esecuta nici pentru raporturile teritoriale ale naționalităților, și ori câtă bună-voința am nutri față cu compatrioții nostri de altă limbă, putem susținea cu hotărîre, că în cazul, dacă țara s'ar aședa pe base federale, ei nu ar pute oferi nici o garanță pentru aceea, ca țera să mai sustea măcar și numai o jumătate de vēc.

„Cu toate acestea susținem, că dacă deja există un atare partid, acesta ca partid nu pōte fi aruncat în temniță, asemenea unei masse de criminaliști. Noi așa credem, că partid autonomist ar pute să se nască și în sinul ungurimii ardeleni. Őre cei dela putere ar arunca și pe aceștia în temniță? De aceea am fost noi cei dintâi, cari am grăit în interesul grațierii autonomiștilor, deōre-ce n'am privit de lucru cuminte, ca să fabricăm martiri pe sēma unei idei, pe care am privit-o de necorectă și neadmisibilă la nici

un cas, pe cum a făcut-o acesta liberalismu între celelalte necuminiți ale sale.

„Vădēnd lupta aceea sterilă, cēta aceea perpetuă, în care inteligința naționalităților, își mistuesce forțele, o acūsăm în mod franc, că își negliă interesele culturale. Politicii naționalităților pună-și mēna pe inimă și mār-turisēsă, că în interesul școlilor și instituțiilor sale culturale chiar și între împregiurările actuale vitrege ar fi putut face cu mult mai mult, decât au făcut.

„O acūsăm și pentru aceea, că toate dispoșițiile guvernelor, cu cari acestia li-au zădărnicit silițele, le-a pus neîncetat în cărca națiunii magiare întregi și prin acesta a slăbit foarte tare raportul acela frățesc, prin a cărui nutrire s'ar fi putut rēsturna liberalismul. Dōr însuși Dr. Rațiu, care acum își exprimă sperarea, că elementul domnitoriu va pricepe îndreptățirea pretensiunilor poporului român, încă în fața curții cu jurați din Cluș a ăis, că el este acūsatorul națiunii magiare întregi.

„Acūsăm naționalitățile și pentru aceea, că drepturile acelea, pe cari li-le dă legea despre naționalități, nu s'au silit să le valideze atunci și acolo, unde și când ar fi fost timpul și locul potrivit. Numai atunci au pășit pe terenul apărării și deprinderii drepturilor, când deprinderea acestora a devenit imposibilă pentru șovinismul îndreptat în contra lor și nutrit și prin guverne.

„Recunōscem, că naționalitățile au foarte multe cauze de a se lupta în contra guvernelor liberale. Dōr sistemul acesta scie să impună numai prin corupțiune și volnicie, și peste națiunea magiară pōte el să se susțină numai așa.

„Și acum facem propuneri naționalităților și anume două. Una e: „Să uităm și să facem să se uite cele ce ne separēză, și să căutăm ceea-ce ne unesc. Să se socotēsă bine și să nu umble după lucruri imposibile. Să nu ne privēsă mai mult de cuceritori, ci de frați adicți, cari ceea-ce căștigăm împreună cu ei, aceea și împărțim împreună cu ei. Nu pretindem minciuna și lipsa de caracter, ci numai alipire sinceră și onestă față cu patria millenară comună, conlucrarea onestă spre stērpirea corupției și a reacțiunei păgâne și spre pădirea integrității Ungariei“.

FOIȚA.

Despre post.

— Tractat religios-moral. —

Introducere.

„Sânții postul!“ S'a scris în vechiul testament.¹⁾

„Cine să lapedă de posturile bisericeii, să fie anatema!“ S'au statorit din partea sântilor părinți în sinode.²⁾

„Să postim post bine primit!“ Aūdăm și ați cātându-se prin bisericile noastre.

Eu încă ăic: „Să postim!“

Par' că vād pe unii clătînând din cap și zimbind de abia, atāt de ciudată le pare vorba asta. „Ce? — să întrēbă dînșii — să postim? Va să ăică, să ne rentōrcem cu sute de ani înapoia noastră, pentru a imita pe moși de strămoșii nostri? Ar fi chiar frumos ca să ne reîntōrcem noi, cei-ce trăim în seculul luminei, pentru a orbeca în întunecimea acelor seculi!“

Eu nu ăic nimēruī să se întōrcă la acele timpuri, și să facă, tot ce au făcut stră-

bunii nostri, ci ăic să facem ca ei, numai ceea-ce e bine. Dacă noi, cēști de acum, îi întrecem în multe privințe, totuși trebuie să concedem, că și ei au avut multe instituțiuni bune, cari noi însă le-am dat de-o parte. Una din aceste instituțiuni bune e și postul.

În cele următōre mē voi încerca a demonstra importanța postului, din punct de vedere religios, pe baza argumentelor din sânta scriptură, fiind un mijloc pentru a ajunge la fericirea cea vecinică, și din punct de vedere național, întru cât printr'însul ne putem susține vigōrea corporală.

Pentru a-mi pute ajunge scopul propus, voi espune înaintea cetitorilor:

Istoricul postului, arătând fazele prin cari a trecut, până s'a statorit de sântii părinți așa, cum îl avem astădi.

Ce este postul?

Pentru ce și când postim?

Cum să postim?

Cu ce scop s'a introdus postul?

Urmările necumpētului și a postirei.

Din toate acestea, ca și din nisee premise, să fie pentru toți ca conlucsiune: Îndemnarea spre post.

Istoricul postului.

Postul a fost recunoscut încă înainte de Christos la unele popōre, precum la Egipteni, Fenicieni, Sirieni, Etiopeni, Nineviteni etc.

Despre acești din urmă ne spune și sânta scriptură, că au postit, când prorocul Iona le-a spus, că Ninevi are să se prăpădescă: „Încă trei ăile și cetatea Ninevi să va prăpădi, și au cređut ōmenii din Ninevi lui Dumneđeu, și s'au îmbrăcat cu saci dela mare până la mic a lor. Și a mers cuvēntul până la împēratul Ninevi, și s'a sculat de pe scaunul seu, și s'a desbrăcat de hainele sale, și s'a îmbrăcat cu sac și a șeđut în cenușă. Și s'a spus și s'a poruncit dela împēratul și dela boerii lui ăicēnd: „ōmenii și dobitōcele, boii și oile să nu guste nimica, nici să pască, și apă să nu bea“.¹⁾

Postul era ținut în mare venerațiune și la poporul ovreesc. Despre acesta avem o mulțime de eseemple în sânta scriptură. Moisi înainte de ce a primit tablele legii a postit: „Și a fost acolo Moisi înaintea Domnului patruđeci de ăile și patruđeci de nopți, pâne nu a mēncat și apă nu a beut, și a scris Moisi pe table cuvintele acestea ale legăturii cele đee cuvinte. ăar când s'a coborît Moisi din muntele Sinai și cele două table erau în mēnile lui“.²⁾

Despre Samuil să face amintire că a po-

stit: „Și a postit în ăiaa aceea și a ăis: pēcătuit-am înaintea Domnului“.³⁾

David psalmistul ăice despre sine: „M'am îmbrăcat în sac, și am smerit cu post sufletul meu“.²⁾

A postit și prorocul Ilie când a fugit în pustie, ca să scape de persecuțiunea împērătesei Izabela femeea lui Ahaav: „Și a cātut Ilie, și étă lângă cāpătăiul lui o azimă de orz, și un ulcior cu apă... și a mēncat și a beut, și a mers în puterea mēncării aceia patruđeci de ăile și patruđeci de nopți până la muntele Horiv“.³⁾

Daniil cu cei trei prunci au postit la curtea împēratului Haldeilor, când le-a demandat împēratul să mēnce bucatele de pe masa împērătescă, pentru ca să fie mai frumoși: „Și a ăis Daniil cătră Amelsar, pe care pusese mai marele famenilor preste Daniil, și preste Anania și preste Misail și preste Azaria: Cērcă rogu-te cu slugile tale đee ăile, și să ne dea nouă din semințele pāmēntului, și să mēncăm și apă să bem. Și să se arete înaintea ta fețele noastre, și fețele pruncilor celor ce mēnăncă din masa împēratului, și precum ție ăi-s'a pārea fă cu slugile tale.

¹⁾ A treia carte a împ. c. 19 st. 6 și 8.

²⁾ Intăia carte a împ. c. 7. st. 6.

³⁾ Ps. 34 st. 13.

¹⁾ Ioil c. 1, st. 14.

²⁾ Sinodul local din Gangra c. 19.

¹⁾ Iona a. 3, st. 5, 6 și 7.

²⁾ Eșire c. 34, stih. 28 și 29.

„Er dacă acesta nu convine, aci e a doua: „Incheiați contract secret cu Bánffy. Promiteți-i că veți susține pasivitatea și astfel îi veți da deputați ieftini. Promiteți-i, că în contra corupției și a politiceii lojelor veți face cel mult manifestări platonice. Și vi se va concede ori-ce. Veți pute să scrieți foi și cărți. Procesele de presă încă vor înceta, ba pôte veți căpăta și posturi de fișani și — vicinale. Da, căci prietenia secretă a lui Bánffy e vrednică foarte mult!“

„Așa dar care o veți alege?“

Crisă în sinul „ecsilaiilor“. „Tim-pul“ din 5 l. c. n. aduce următoarea informațiune:

„Deși ne erau de mult cunoscute unel-tirile dlui Sturdza și alor sei în cestia națio-nală, am creșut în totdeauna, că servim mai bine cauza tăcând decât vorbind“.

„Ați însă, când faptele au devenit pu-blice, discuțiunea asupra acestui punct nu mai are nici un înțeles“.

„Ruptura între dl Aurel Po-povici, ecșilatul din Transilvania și dl Bro-te, care lucră în numele dlui Sturdza, e definită în urma dării pe față a sco-pului urmărit de Ocultă în cestia națională“.

„Er „Gazeta Transilvaniei“ din 6 l. c. n. are următoarea telegramă:

„București, 4 Martie. Diarele opo-siționale anunță, că Aurel Popovici, unul din cei trei „ecșilați“ a adresat o scrisoare lui Eugen Bro-te, prin care declară, că ru-pe de aci înainte ori-ce relațiuni cu acesta“.

Noi am fost cei dintâi, cari ne-am mi-rat, că dl Aurel Popovici subserie un act împreună cu Eugen Bro-te și Septimiu Al-bini, — epistola către cei întruniți în „con-venticulul“ din Brașov, pentru-că el nu se potrivea în acea societate.

Un om cu idealuri naționale ca Aurel Popovici, care într-adevăr și-a sacrificat ac-tivitatea și averea pentru cauza națională, ca-rele închisorea nemeritată și-o rescumpărat cu 5000 fl. din averea sa, nu pôte face causă comună cu un Eugen Bro-te și Septimiu Al-bini, cari din cauza națională fac speculă, și după-ce au băgat pe alții în necas fug peste hotare ca de acolo să încurce mai de-parte „sfânta causă națională“ în folosul lor material.

Intre acestia se potrivește mai bine meșterul lor Slavici.

Un trifoiu: Slavici-Bro-te-Albini este perfect.

Filialele ligei. „Neues Pester Jour-nal“ de Duminecă publică următoarea scire „națională: În foile din București a circulat în zilele acestea svonul, că liga culturală română intenționează, să di-solve filialele ei din provincie; presidentul ligei, senatorul Urechia, cei drept des-minte adevărul acestei știri, cu toate acestea însă e afară de totă îndoiala, ca în urmă frecărilor, cari există între cercurile condu-

cătoare ale ligei, ba mai vârtos în urma com-pletului nesucces al tendințelor propagate până-acum, membrii ligei într-o majoritate preponderantă sunt sătui de jertfele, cari le-au adus ei pentru idea națională“. = Că această tendențioasă știre ar satisface pe de-plin sincera dorință a Magiarilor, și că le-ar mări grozav bucuria millenară, numai începe nici o îndoială. Noi însă cre-dem, că faptul adevărat va dovedi, că „N. Pester Journal“, a spus o dorință special un-gurească.

Demnitătea scaunului ministerial.

Forțe nostim: Într-una din ședințele din urmă ale parlamentului unguresc deputatul Stefan Tisza, apărând într-o vorbire pe ministrul de finanțe, Lukács, l'a scă-pat gura pe dinaintea și a dis, că Lukács, — adevărat ministrul de finanțe unguresc, nu cel dela columna lui Traian, — n'a căutat nici odată onoruri, și că a trebuit țara să apeleze la simțul lui de datorință ca să primiască a fi ministru. Și față cu acest bărbat formulează opoziția acusa, că el, ca să-și conserve acest miserabil scaun de ministru, tradă țara“. — Cuvintele dep. Stefan Tisza: „Acest misera-bil scaun de ministru“ au provocat un mare resens în dietă. Diarul „Budapesti Hir-lap“ a scris în nrul seu de Luni un articol de fond, în care îi ține de o parte dep. Tisza o strașnică lecție de naționalism, iar de altă parte ridică până în al 7-lea cer sfințenia scaunului ministerial. — E nostim și cât se pôte de ridicul, că după „B. Tagblatt“ în Ungaria scaunele fac pe ômeni, și nu ômenii scaunele; că în Ungaria valô rea întrinsecă a unui bărbat să judecă după scaunul de catifea roșie, pe care se șede el, iar nu după alte calități superio-re. Asta e cea mai nouă cranioscopie mil-lenară magiară.

Osana! celui ce vine întru nu-mele Domnului.

Ori cât de reslățiți suntem noi Ro-mânii pe teritoriul continentului, din a cărui locuitori facem parte, și ori cât de feliurite sunt interesele țărilor, ale căror cetățeni suntem: totuși există o mulțime de momente, cari ne legă în un singur popor și cari formăză ca-racteristica individualității noastre de români. Avem adevărată conștiența tréză a originii noastre comune, aceeași limbă aceleași obiceiuri și mai presus de toate aceeași lege și credință.

Aceste criterii etnice produc iden-titatea intereselor noastre culturale, cari susțin contactul spiritual și nutresc sen-timentele de frățietate, ce în modul cel mai firesc se nasc în fii aceluiași nēm.

Om cu minte și logică sănătoasă nu va putea excepționa adevărul celor di-se, ci din contră va ține de foarte legitimă manifestarea acelor sentimente.

Tot Zacharia arată timpul în care se ținea postul: „Acestea grăiesce Domnul atot stăpânitorul: postul al patrula și postul al cincilea, și postul al șeptelea și postul al de-celea vor fi casii Iudei spre bucurie și spre veselie, și spre sărbători bune, și vă veseliți și adevărul pacea se o iubiți.“¹⁾

Pe când la unii dintre Pitagorei, Stoici, Neoplatonisti, Eseni, Terapenți, se afla o as-cesă foarte severă, conform prejudețiilor reli-giose și vederilor filosofice la cari aparțineau, deore-ce ei admit un dualism, în urma că-ruia în materie este principiul răului, ei con-sideră trupul ca un inamic al sufletului și credeau că numai atuncia pot veni la cuno-scința adevărului, dacă își vor mortifica tru-pul, deci ascesa la ei era absolut necesară, ca omul să se pôta mântui; pe atunci Evreii susțin, că postul e un mijloc secundar spre mântuire, deore-ce faptele bune stau în locul prim.

Referitoriu la această cetim în testamen-tul vechiu: „Ce folos are omul, cel-ce pos-tesce în păcatele sale, și ăra-și merge și face acelea-și“²⁾ În alt loc se dice: „Nu acest post am ales eu, ca totă ziua să-și umi-

Ori cine trebuie să știe, că sân-gele apă nu se face și că nu-i nimic mai natural, decât a ne bucura de bi-nele fraților și a ne întrista de nen-rocirea lor, ori și unde s'ar afla ei.

Așa ne-am întristat peste măsură, când ne-a sosit vestea, că metropolia vecină din Bucovina și-a pierdut pe cel mai vrednic al său păstor, pe Dr. S. Morariu Andrievici. Ne-am întristat mai ales, că l'am știut un neobosit anteluptător al intereselor române din Bucovina, un milos părinte al orfani-lor, vânduvelor și tuturor sêracilor, și un energic apărător al ortodocsismului, un păstor, care cu zel apostolic ostenea pentru delăturarea multor pedeci ce se puneu bisericeii și credincioșilor sei. Istoria mai nouă a nēmului și bisericeii noastre din țerișora vecină îi va dedica de sigur cea mai strălucită pagină și îl va pune alături cu figurile mărețe ale gloriosului ei trecut.

Doliul vânduvicei, ce de un an de zile l'a purtat biserica ortodocsă ro-mână din Bucovina, astăzi cade. Fôia societății „Concordia“ ne aduce în fruntea sa scirea, că Majestatea Sa împăratul și regele Francisc Iosif I a denumit pe noul metropolit în per-sônă Preacuvioșiei Sale *Arcadie Ci-urcovici*, fost archimandrit și vicariu al archiepiscopiei bucovinene; ăr de vicariu general în locul nou-numitului metropolit pe părintele archimandrit *Vladimir de Repta*, fost profesor la facultatea teologică din Cernăuți.

Cunoscând greutățile vânduvicei nu putem decât să ne bucurăm acum, când biserica bucovină a ajuns a-și primi pe noul său mire, cap și con-ducătoriu

Este știut, că actualul și nou de-numitul archiepiscop și metropolit nu se bucură de simpatia generală a ro-mânilor bucovineni. Îi lipsese mai ales iubirea inteligenței mirene și în special a generației române tinere.

Cei din urmă s'au îndreptat aten-țiunea lor asupra uneia din cele mai iubite fețe bisericesci, asupra archi-mandritului-profesor V. de Repta și au scos la ivelă simpatia-i persônă, ca cea mai vrednică și mai aptă pentru tronul nemuritorului metropolit acum „mutat dela noi“.

Cu toate aceste credem, că și res-pectabilul fost vicariu general va fi întâmpinat de toți cu bucurie. Această credință ne-o destăpă experiența, că adese-ori bărbații cei mai populari nu sunt totodată și cei mai sinceri și mai onești reprezentanți ai poporului nostru și cei mai desinteresati luptători ai cauzelor lui.

Prin această nu voim a arunca fi-resce cât de puțină umbră asupra sim-paticului profesor Repta. Departe de noi cugetul de ai împuțina și micșora

iubirea connaționalilor și conreligio-narilor sei din Bucovina și peste tot din întregă românimea; din contră ne bucurăm, că Majestatea Sa. la sfatul consilierilor sei, a aflat cu cale a în-deplini barem în parte așteptarea ge-nerației tinere, denumind pe candi-datul ei la al doilea post cardinal în organismul bisericeii bucovinene, la pos-tul de vicariu general și ai pregăti prin această calea spre mitra și toiagul arhieresc.

Acești luminați bărbați în înțele-gere și armonie frățescă vor sei afla mijlocele mai eficace pentru promovarea intereselor bisericesci și naționale, și în special noul preasfințit metropolit va afla tactul necesar de a-și câștiga iubirea și încrederea și a contrariilor sei de acum.

Ocaziune și teren pentru această este, căci nenumărate sunt trebuințele poporului și bisericeii noastre din Bu-covina; și având priceperea și voința necesară își este deschisă calea spre a-și câștiga neperitoare merite.

În speranță, că P. S. Sa noul metropolit, sprijinit de ponderosulaju-toriu al vicariului seu, va prezenta credincioșilor sei și preste tot poporului român și ortodocs un șir de fapte mă-rețe și îmbucurătoare, salutăm cu în-suflețire înălțarea lui la locul cel mai onorific, ce-l pôte oferi biserica buco-vină.

Posiția de metropolit este înaltă, dar tocmă de aceea și mai espusă fur-tunelor, ce adese-ori cu multă vehe-mentă se descarcă asupra ortodocsis-mului și românismului în Bucovina.

Susținerea acestei pozițiuni devine cu atât mai anevoioasă, cu cât fapte mari și grele se așteptă dela bărbatul, carele o ocupă.

De deci de ani se trăgăneză ce-stiunea completării și desevșirii au-tonomiei bisericesci, care este lipsită de cele mai remarcabile două momente: de dreptul alegerii de archiepiscop, și de dreptul de a-și administra propria averă, care din dărnicia glorioșilor an-tecesori se urcă la considerabila sumă de vr'o 18 milioane fl.

Nu putem afirma, că guvernele centrale din Viena sunt binevoitoare po-porului român bucovin; totuși nu pôte fi abandonată speranța unui succes.

Este timpul suprem să ajungă pro-prietariul legiuit în posesiunea moșiei sale, căci va fi totuși mai în interesul țerii dezvoltarea culturală a elementului român băștinaș, decât crescerea her-gheliilor de cai, pentru cari adese-ori s'au spesat din fondurile bisericeii ro-mâne din Bucovina sume considorabile.

Încercări noue trebuiesc făcute, mai ales fiind-că în Austria pare a fi ați mai cöpte lucrurile pentru lărgi-rea drepturilor de alegere și pentru a

și i-a ascultat pe ei și i-a cercat pe ei de-ce dîle. Și după ce s'a sêvșit de-ce dîle s'au arêtat fețele lor mai frumoșe, și trupurile lor mai cu putere, decât pruncii cei ce mâncau din masa împăratului. Și Amelsar lua el mân-carea lor, și vinul beuturii lor, și lor le da semințe“¹⁾

Ioan Botezătorul trăind în pustia In-diei sê nutria cu vlăstări și miere sêlbatică: „Acest Ioan avea îmbrăcămîntea de cămilă și brâu de curea împrejurul mijlocului său, și mîncarea lui era vlăstări și miere sêlbatică“²⁾

Evreilor li se poruncesce espres, ca să postescă: „Sânțiți post, vestiți serviciu...“³⁾ Er în alt loc se dice: „Întorçeți-vê la mine din totă inima voastră, cu post cu plângere și cu tânguire.... Trimbițați cu trimbița în Sion, sânțiți post vestiți vindecare“⁴⁾

Zacharia dice despre post: „Și a fost cuvêntul Domnului puterilor cătră mine di-cend: Di cătră tot poporul și cătră preoți di-cend: de veți posti sau veți plînge Joia și Sâmbăta, și ătă șeptezeci de ani, au post ați postit mie?“⁵⁾

¹⁾ Cartea prorocului Daniil c. 1, st. 11, 12, 13, 14, 15 și 16.

²⁾ Mateiu c. 3 st. 4.

³⁾ Ioil c. 1 st. 14.

⁴⁾ Ioil c. 2 st. 12 și 15.

⁵⁾ Zacharia c. 7, st. 4 și 5.

¹⁾ Zacharia c. 8, st. 19.

²⁾ Iisus a lui Sirach c. 14 st. 28.

¹⁾ Isaia c. 58 st. 5, 6 și 7.

²⁾ Matei c. 5 st. 17.

¹⁾ Matei c. 6 st. 16, 17 și 18.

se asigura mai bine drepturile autonome a-le singuraticelor țeri.

Terenul cultural este de asemenea înțelenit, cu deosebire este deplorabilă instrucțiunea în școlile populare; avem bani din greu și propagăm cu ajutorul lor o cultură străină în contul desvoltării noastre naționale.

Un început bun s'au făcut în această direcțiune pentru sanarea răului ne mai aușit, această operă trebuie conștinută până la complectă ei finalizare, când învățământul inferior va fi cu desăvârșire românesc. Acesta o reclamă dreptul de existență al poporului român, a cărui conștiință națională trebuie nutrită și oțelită, ca se fie garantat și sigur viitorul lui.

Clerul român bucovinén e dator s'o facă această, căci credincios trebuie să fie și el înaltei misiuni, ce a încredințat-o genului nămului român clerului nostru, și această să cere dela el cu atât mai vârtos, cu cât poporul român din Bucovina trăește, ca și românii din alte țeri, mai mult în și prin biserică.

Dar, ca se fie clerul în stare a îndeplini marea operă a redeșteptării naționale a credincioșilor săi, trebuie să-și însușiască o înaltă cultură și aceea cultură să fie per eminențiam străbătută de spiritul național, de acel isvor de însuflețire, care mereu te îndemna la muncă pentru poporul tău.

Cât privește condițiunea primă, acesta o are preoțimea noastră bucovinénă, căci universitatea din Cernăuț la care urmăze studiile superioare îi dă ocaziune a-și câștiga o alasă calificățiune academică.

Li lipsesce însă în cea mai mare parte crescerea românească. O călătorie prin Bucovina ni-a convins pe deplin despre aceasta. În familiile preoților noștri ne-am aflat totdeauna, ca într-o familie din sufletul Germaniei. Dăma casei și mai ales fetele ei din „Gartenlaube“. „Ueber Land und Meer“, „Heine“, „Lenau“ etc. nu te scotău. E germână crescerea lor și germân întreg modul de cugetare.

Acest mediu social duce pe preotul-tată acolo, ca să-și părădă și elementele naționale din creșterea, ce și-a însușit-o în Cernăuți. Acesta se întâmplă adese-ori chiar și în casul, când candidatul la preoție termină studiile oțelită în sentimentele sale naționale, căci este nemărginită influința femeii asupra bărbatului.

Să impune deci ca o trebuință ardețore și o creștere românească a secului frumos și crescerea unei generații de femei cu simț național.

În trăsuri generale am atins trebuințele poporului român bucovinén. Ele deschid un estins câmp de luptă, plin de pedeci și greutăți, copleșit de

voi să faceți.“¹⁾ S. Ioan gură de aur vorbind despre postul Domnului Christos dice: Domnul nostru Iisus Christos prin postul său de 40 de zile ne-a dat nouă pildă.“²⁾ Er S. Ieronim se exprimă în modul următoriu: „Christos a postit 40 de zile și prin acesta a sântit postul creștinilor.“³⁾ Acesta o arată și maica noastră biserică dicând: Postind Domnul numărul celor 40 de zile, au cinstit și au sfințit aceste zile de acum.“⁴⁾ Christos sciind că învățaceii încă i vor urma exemplul său, a ăis despre dănsii: „Vor veni zile, când mirele se va lua dela dănsii, și în acelea zile vor posti.“⁵⁾

(Va urma.)

¹⁾ Ioan c. 13 st. 15.

²⁾ Hom. in Genes.

³⁾ Lib. adv. Iovian.

⁴⁾ Luni I sēp. a post Peasna VIII la Măr. Ție Dumn.

Referitoriu la această veđi și Peasna I. Trop. 2 Irm. și Peas. III la Măr. Ție Dunez. măr. Ție în sēpt. Brândi Mercuri, La Peas. VI Tr. 1 a Irm. 1 Vin. sēpt. Brândii, apoi Peas. IX Tr. I a Irm. în Luni I sēpt. a post. și la Peas. IX Trop. 2 a Irm. al 2-lea Marti I sēpt. a post., Joi a V sēpt. a post. Peas. IX 9 Irm. canon. cel mare.

⁵⁾ Luca cap. 5 st. 35.

ierburi rele, cari trebuie stērpitate din rădăcină; dară în zarea îndepărtată ne surid fructele atrăgătoare, cari își dau curaj, de fac să nu observi spinii, pre cari calci, să nu simțesci ostenelă muncii încordate, ci mereu să dai înainte, înainte până la țintă, până la realizarea idealului, ce ni-l-am desft ca scop.

Dorind ca noul metropolit și archiepiscop al bisericei ortodoxe române din Bucovina, P. S. Sa Ciupercovi, ajutat de inteligența clericală și mirenescă, să realizeze barem o parte însemnată din justele așteptări ale poporului și să lase după sine drept moștenire, urmașilor sei exemple de mărețe fapte; implorăm și noi ajutorul celui Atotputernic asupra activității sale, și cerem să-i întărească puterile trupesci și sufletesci, ca să pōtă îndeplini mai cu ușurătate greaua chemare de conducător al bisericei, în fruntea căreia stă.

Osana! celui ce vine întru numele Domnului!

Deca.

Revista politică.

Ministrul de culte și instrucțiune al Ungariei, Dr. Julius Wlassics, a fost în 1 Martie nou în Cluș, ca să represinte pe Maiestatea Sa Impăratul și Regele nostru la o promoțiune de Doctor *sub auspiciis regis*. Să scie, că astfel de promoțiuni sunt foarte rare, pentru-că principala condiție este, ca candidatul distins să fi avut la toate esamele depuse în viața lui la diferitele institute, în cari a studiat, „calculii cei mai superiori“. În semn de înaltă distincțiune Regele obicinueste în persoană sau prin reprezentantul său, să-i dea fericitului candidat promovat, ca suvenir un inel prețios. Un astfel de inel a adus ministrul Wlassics și pentru candidatul promovat în Cluș *sub auspiciis regis*. Cu această ocazie a ținut reprezententul instrucțiunei din statul nostru un discurs foarte frumos, din care estragem următorul pasagiu interesant: Vorbind despre societatea magiară el a ăis: „Interesul vieții noastre sociale suferă de erorea exclusivismului. Noi avem mari savanți, scriitori, artiști, noi avem și o viață științifică, literară și artistică, cu toate acestea întregul interes spiritual al vieții sociale se echauriază în politică și și aici în aparițiunile trecătoare ale politice de ăi, așa că un interes serios, profund, adevărat în viața socială magiară pentru alte manifestățiuni ale vieții spirituale *nu se arată*. Și cu toate eceste elementele cari țin la olaltă, cari împacă și ridică, cari asigură armonia sufletului, demnitatea și respectul social, elementele, cari conduc națiunea la adevăratele ei ideale stau în afară de cuptorul politice. Exclusivismul interesului politic este o mare greșală a vieții sociale magiare. Aici trebuie să ajutăm și vom și ajuta.“

Fără îndoială, că învățătura, care rezultă din vorbele ministrului Wlassics, este incontestabilă și de mare preț. Dacă el sfătuesce pe studenții magiari, cari sunt, se înțelege, în toate părțile și cu toate ocaziile privilegiați și ocrotiți, ca să mai evite politica, și să aibă un interes serios, profund și adevărat pentru știință, cu atât mai vortos trebuie să scōtă învățătura din vorbele lui pentru sine, tinerimea noastră studiosă română. Abstragēnd dela neprețuita valoare a științelor studentul român însă, care face politică militantă în împrejurările foarte critice de astăzi, este espus la ura profesorilor șovinisti, la persecuțiunile acestora, cari de multe ori au ca pozitivă cansecință: nimicirea carierei lui. Cu acesta nu vrem să ăicem, ferescă D-ău, că studentul român să nu simtă românesce, să nu bata inima lui cu căldură pentru cele mai scumpe idealuri

omenești, pentru idealurile națiunei române. E un laș acel student român, a cărui inimă nu va fi încălădită cu cea mai estremă, ba chiar fanatică iubire pentru mult cercatul său neam!! Cât timp însă este ella studii, să-și vadă de acestea și din precauțiune să se ferescă de politică militantă. Iar în locul acesteia să desvōlte în schimb un interes profund, serios și adevărat pentru neprețioasă comoră a științelor! — Ce mândrii am fi noi toți Românii, când în 15 ani s'ar promo a barem un singur Român la gradul de Doctor *sub auspiciis regis*. Știm, că sub împregiurările sinistre de azi, e foarte greu; însă cu atât mai mare va fi meritul acelui Român, care, ca student pentru știință s'a învrednicit de un inel prețios, dăruit din partea Maiestății Sale Imperatului și Regelui nostru!!

* * *

Er sunt toate foile magiare cătrănite. Toate fără deosebire scupă foc de năcas asupra acelora, căroră le-a ajutat pentru a două oră bunul Dău al creștinilor: Antisemitii au triumfat și a două oră la alegerile comunale din Viena. Cine scie, de căta influință dispune guvernul din capitala Austriei; cine scie, că îndărătul acestui guvern stă jidovimea, stăpēnitōrea banilor; cine scie, ce mare rol jōcă banii în cestie de alegeri, acela trebuie, să admire laudabilul caracter al antisemiților vienezi. Nici presiune, nici șiretlic, nici banii n'au fost în stare să le rupă rēndurile, legate strēns pentru sfēnta cauză creștinescă. Bunul Dău să-i protēgă și în viitor în justele lor întreprinderi! Guvernul Baden, care n'a voit în tōmnă, să întărească pe vrednicul, inteligentul și harnicul advocat, Dr. Lueger, de primar al Vienei, și mai bine a disolvat consiliul comunal, ales în totă regula și după toate formele, să găsească astăzi ērăși înainte unui fapt îndeplinit, înainte unui ales consiliu comunal al Vienei, antisemit și creștin. Grea mai este poziția guvernului! Prin cercurile antisemite circulă două păreri: Unii ăic, să pună din nou candidatura Drului Lueger, ēr alții să candideze altă persoană, tot antisemit, care n'ar întâmpina greutăți la întărirea de primar. Un lucru e sigur, că, dacă vor candida tot pe Lueger, consiliul comunal ēr va fi disolvat. Și atunci să va pune întrebarea: Ce e de făcut? Să vor face pentru a treia oră alegeri, la cari de sigur vor triumfa ēr harnicii antisemiți. Nu credem, că i-ar mai da guvernului mână, să disolve pentru a treia oră consiliul comunal, ci atunci i se pune lui alternativa: *să se plece sau să plece*.

Vom vedea.

* * *

Miercuri s'a votat în dieta ungurească asupra diferitelor propuneri ale opoziției cu privire la reînnoirea pactului vamal și comercial cu Austria. Toate partidele au fost foarte numēros reprezentate. A lipsit însă tocmai contele Albert Apponyi, pentru-că fiind rēcit rēu nu i-a fost permis, să iasă din casă. Mai întâiu s'a pus la vot propunerea dep. Francisc Kossuth pentru instituirea unui teren vamal independent. Contra acestei propuneri s'a ridicat o majoritate gigantică din partea partidei guvernamentale. Aceeași sōrte o a avut și propunerea contelui Apponyi, ca în cazul când pertractările nu vor succede, guvernul să facă pregătirile necesare pentru un teren vamal independent. Președintele Szilágyi cu ocazia votării pentru propunerea lui Apponyi a provocat, ca deputații, cari sunt contra, să se ridice, — o majoritate foarte mare. Cerēnd opoziția contra-probă, ēr președintele Szilágyi refuzēndu-o, s'a întâmplat în cameră o

gălagie, care a durat căte-va minute. Acelaș lucru s'a repetat, și când s'a votat propunerea dep. Molnár tot pentru instituirea unui teren vamal independent. Astfel au cădūt toate trei propunerile opoziției, o probă evidentă, că majoritatea deputaților, adevă cea guvernamentală nu vrea cu nici un preț, să se desfacă de Austria nici în ce privesce vama, nici în ce privesce comerțul. Vor fi avēnd ei grave motive, și cum am ăis în nrul trecut, de sigur le e și frică, să facă un pas atât de îndrăsnēț. Nu sunt nici magiarii așa de tari, precum să cred ei și li se par ōmenilor. De Austria au mare respect; de l'ar sci numai acesta folosi și în favorul mult asupritelor naționalități!

În ședința de Marți a Reichsrathului Austriac, ministrul de finanțe, cavalerul de Bilinski, s'a esprimat în modul următor despre pactul economic dintre Austria și Ungaria: „E foarte just, ca la tranșarea acestei cestiuni să se aibă în vedere dreptatea și considerarea față cu unitatea monarhiei. La tractarea pactului sunt normative trei puncte de vedere. Elementul austriac, guvernul austriac trebuie, să aibă înainte de toate în vedere interesele îndreptățite economice ale Austriei. Să înțelege de sine, că acesta e datorința noastră și probabil, că se va găsi ocaziunea, când va dovedi guvernul, că și-a împlinit această datorință. Al doilea punct de vedere îl constituie interesele Ungariei tot așa de îndreptățite. Precum nu ne pōte împedeca pe noi guvernul unguresc, ca să ne ocrotim interesele Austriei, așa nu putem nici noi împedeca pe guvernul unguresc, să ocrotiască interesele Ungariei. Aceste două grupe de interese au aceeași valōre, sunt egal îndreptățite, și de aceea trebuie, ca între ele să se facă un pact. Dar mai e normativ încă un al treilea punct de vedere adevă interesul comun de stat și interesul economic comun al ambelor state, cari amēndouē cer imperativ, ca să se facă pactul, și nici un guvern și nici o majoritate de parlament nu pōte și nu-i permis să lucreze într'acolo, ca să nu se facă. Întru cât să cruciază aceste interese nu este altfel cu puțință, decât se tindem la facerea unui pact făcēndu-se reciproc concesiuni drepte. N'a ajuns timpul atât de departe, ca să se pōtă gāndi cineva la abdicere. Chiar și în casul, când se va abdice pactul, — ceea ce e drept el ambelor guverne, — nu să pōte lucra într'alt sens, decât să se facă de nou încercări pentru un pact drept, și acesta este indispensabil pentru Austro-Ungaria“. — Așa dară numai începe nici o îndoială. După ce în parlamentul magiar a cădūt toate propunerile opoziției, după ce astfel a vorbit ministrul cavalerul de Bilinski în Reichsrathul austriac, — idea de sigur e a majorității din parlament, — pactul vamal și comercial dintre Ungaria și Austria se va face.

* * *

Sunt căte-va săptămāni, de când Italienii pōrtă rēșboi în Africa. Dumineca trecută a fost o bătălie îngrozitōre, Italienii au fost bătuti. După cele mai nouē sciri, cari au sosit din Roma au murit pe câmpul de bătăie trei generali: Arimondi și Debornida. Numērul morților să urcă la 8000. În capitala Italiei să se țin dese consilii de ministrii. E vorba de convocarea camerei. Opoziția vrea, să voteze ori și ce credit pentru rēșboiu altui guvern, dar nu celui actual. Ministrul Crispi vrea, să convoce camera, ca să-i ceră un vot de încredere. Cu un cuvēnt Italia e într'o stare de agitație.

* * *

Între Spania și America de nord a izbucnit un conflict foarte grav; cauza este revoluțiunea din Cuba.

Senatul, ca și camera din America de Nord s'a amestecat în această cestiune și cu majoritate zdrobitoare a recunoscut pe insurgenții din Cuba ca putere armată. Aceste concluse ale corpurilor legiuitoare din America au produs mult sânge rău în Spaniolii cari și așa au un temperament choleric. În Madrid e o mare turburare pe strade. Studenții dela Universitate au voit, să însceneze demonstrații contra statelor unite; au fost însă opriți de gendarmerie. Locul, unde e situată ambasada americană, e pădit de gendarmi. Gazetele din Madrid protestează în termeni foarte aspri contra concluserilor luate în corpurile legiuitoare din Statele-Unite. Unele cer, ca guvernul să trimită trupe armate contra insurgenților din Cuba. Va să dăcă fierbere și în Italia și în Spania.

Din parlamentul magiar.

Sedința din 3 Martiu a. c. La ordinea zilei încă tot bugetul ministrului de comerț.

În cuvântul său de încheiere *Molnár Iozsids* arată pagubele, ce le suferă agricultura magiară din cauza compromisului vamal și comercial cu Austria. Cu deosebire suferă mari daune agricultura ungară din cauza importului de grâu din străinătate. Nu din cauza importului efteuit de singuratici, căci acesta nu o pot face, ci din cauza importului efteuit de morile mai mari, cari atâta grâu importază, prin ceea-ce prețul grâului indigen scade în mod însemnat, încât pare că am sta cu toate țările în raport de comuniune vamală și comercială. Grâul nostru nu se bucură de aceleași favoruri în străinătate, de cari se bucură grânele streine aici la noi în țară. Cucuruzul nici nu formează obiect de export. Orz, ce-i drept exportăm mult și în străinătate, dar totuși nu în condițiuni destul de avantajoase, pentru interesele noastre. Tot astfel stăm și cu vitele cornute și cu rimătorii; tot cu același preț le cumpărăm și streinii, ca și austriicii; așadar avem comuniune vamală cu toată lumea, ca și cu aștriacii, deosebirea e numai, că cu aceștia o avem și în scris. Nici cu exportul de lemne nu stăm mai bine. Noi dăm favoruri austriacilor, de cari se bucură toată lumea dimpreună cu ei pe contul nostru.

Punându-se la votare proiectele de rezoluțiune înaintate de *Molnár Iózsef* și *Kos-*

suth Ferencz, acestea se resping din partea majorității.

Tot acesta s'orțe a avut și proiectul de rezoluțiune înaintat de contele *Apponyi*. Făcându-se votarea prin seculare, opozițiunea a cerut să se facă și contra-probă. Președintele casei însă n'a admis, ci a enunțat în grabă conculul prin care a declarat de respins și acest proiect de rezoluțiune.

În urma acestei proceduri grăbite s'a născut un tumult și o larmă, decât care mai sgomotosă arare-ori s'a vădit chiar și în parlamentul magiar.

Deputații opoziționali toți ca unul au sărit sus, strigând: absolutism, mișelie, brutalitate, desprețuirea regulamentului de casă, cer cuvânt, etc. etc. Apoi s'a început o comedie de circ, decât care mai amuzantă publicul de pe galerie pôte de mult n'a vădit.

Președintele mereu sună din clopoțel, dar înzădar, căci numai foarte târziu a putut ajunge la cuvânt. Era și tulburat dl *Szilágyi*. Pulsul îi bătea cu putere și era galben ca ciera de mănăie. În urmă a declarat, că admite contra-probă spre linișcirea spiritelor, dar conculul enunțat odată nu și-l retrage.

La această declarațiune opoziția se infuriază și mai tare. Toți cer cuvântul la regulamentul de casă, precum: *Polonyi*, *Bartha*, *Szederkényi*, *Kun*, gr. *Károlyi* și alții.

Părea un chaos produs de o orchestră colosală, care și-a pierdut tactul cu desăvârșire.

Făcându-se puțină linișce, președintele declară referitoriu la regulamentul de casă, că acela numai atunci admite contra-probă, când votarea a fost dubioasă, ceea ce însă nici unul dintre domnii deputați n'a contestat. Astfel rămâne pelângă declarațiunile de mai înainte.

La acestea *Madarász* declară, că aprecierea: fost-a votarea dubioasă ori ba, nu e lucrul președintelui, ci al casei.

Zichy gr. dăce, că în sensul regulamentului de casă e și al președintelui și și al casei, dacă cer acesta cel puțin 10 deputați. Tot acesta susține și *Szederkényi Nándor*.

Vajay impută presidentului, că s'au ivit casuri, când acela a admis contra proba la votare și numai la cererea unui singur deputat (*Tisza Kálmán*), dar acela a fost guvernamental. Acum însă, când o cer mai mulți deputați opoziționali, nu o admite. Îl roagă să fie imparțial.

Ivanka Oszkár aprobând și el cele duse de *Vajay* respinge enunțațiunile președintelui prin care acesta a declarat, că nimeni,

nici n'a cerut serios contra-proba. Mai face presidentului imputarea, că atunci, când e de lipsă ca să învingă pe opoziționali la votare, întocmai ca la o *Carré* de circ jocă surii („egyszerre, mint Carré a circusbán a szürkékét, hocholtatta a t. tuloldalt“, adică, face numai un semn deputaților guvernamentali, cari îndată sar sus la votare, întocmai ca și când joci din hături caii. Red.) Pentru această espresione, presidentul îl îndrumă la ordine, la ceea-ce *Ivanka* răspunde, că ia la cunoștință cu onoare îndrumarea, roagă numai pe dl president să-i spună pe baza cărui §. din regulamentul de casă „a jucat surii“ mai nainte. (Aplause sgomotoase din stânga).

În urma acestui incident, președintele declară, că în viitorul cel mai apropiat va da ocaziune casei, ca să deie esplicarea cuviincioasă tuturor §§ lor din regulamentul de casă, cari se refer la satorirea condițiunilor, când are și când n'are loc contra-proba la votare, ceea-ce luându-se la cunoștință, s'a trecut la ordinea zilei mai departe.

Conform ordinei de casă satorită în ședința trecută, la rând urmăzând indemnizarea pentru folosirea bugetului încă pe două luni de zile.

Referentul comisiunei financiare *Lang Lajos* îl recomandă spre primire.

Szalay Károly respinge cererea comisiunei pe motivul, că guvernul actual n'a făcut nimic pentru deșteptarea spiritului național magiar, și e o rușine, că după strămoșii atât de glorioși așt stau în fruntea țării nisece pitici ca baronul *Bánffy* și soții sei. Nu votază indemnizarea nici din cauza, că acest guvern nu e demn, ca sub dânsul să se serbeze milleniul, și apoi nu are încredere într'insul nici că la reînnoirea contractului vamal și comercial cu Austria nu vor fi periclitare și prescurtate interesele Ungariei.

Bujonovics Sándor încă nu votază indemnizarea.

Komjáthy Béla face imputare guvernului că se declară pentru teritoriu vamal și comercial independent, dar îl află de neesecutabil deocamdată, prin ceea-ce numai sămână neîncredere între dinastie și națiune. Astfel de declarațiuni au avut numai menirea, ca să ajute guvernului de a rămâne încă la putere; *D-Vóstrá*, cu liberalismului ce proteștați, nu aveți principii, dăce *Komjáthy*, ci numai esecutați porunci. Nu primesce proiectul de indemnizare.

Lukács Gyula impută guvernului că falsifică listele electorale numai ca să-și pôte scote din urnă pe candidații sei. Astfel a făcut într'un cas în Marmatia, unde numărul alegătorilor magiari l'a scădut, căci cu acestia, fiind opoziționali rezoluți, n'a învins, ér pe cel al românilor l'a ureat. căci cu acestia dispune după plac. Nu primesce proiectul.

Mai pe urmă a vorbit *Kolozsvári Kis János* despre religia copiilor, pe care o satorcesce oficiul orfanal, întocmai ca și când cineva pornesce spre un loc anumit și ajunge tocmăi la punctul contrariu, simplu, căci cu voia s'a abătut dela calea cea adevărată. Întocmai a făcut guvernul și cu religia copiilor în liberalismul seu. Făcându-l președintele atent, să vorbescă la obiect, dăce, că are dreptul să arete cauzele pentru cari nu are încredere în guvern și nu-i votază indemnizarea. A fost o vorbire plină de sarcasme la adresa guvernului, carele numai cu multă ostentelă l'a putut asculta timp mai bine de o oră.

Tôte foile scriu despre „producțiunea circusului *Szilágyi* cu surii“ spunând, că farsa „Indemnity“ va rămâne pentru toate sesoanele la reportoar în camera ungară.

Noutăți.

Un monstru. În Praga s'a întâmplat zilele trecute un lucru foarte ciudat. Un tânăr student dela școalele reale de acolo, în etate de 19 ani, se plânga de timp îndelungat că l'apasă ceva în stomac și-i cauzează dureri grele. Profesorul *Maydl* s'a decis să l'opereze. I-a spintecat pântecel și a scos de acolo un corp învâlit în pele pârșă, care nu a fost alta, decât trunchiul nedesvoltat al unui copil fără cap. Minunea aceasta o esplică medicii astfel: studentul operat a mai avut un frate, gemen, care însă nu s'a putut desvolta independent în pântecel mamei, ci a înțrat și a crescut în corpul fratelui său. Acest corp fără viață l'a purtat bietul student 19 ani de zile în pântecel, ér când i-s'a îndepărtat de aci a murit în urmarea durerilor avute cu operațiunea. Casul acesta altcum nu e primul de asemenea natură. În muzeul patologic-anatomic din München încă se pôte vedea un astfelu de monstru, pe care un militar l'a purtat în pântecel 30 ani. E semnificativ, că militarul acesta (căpitan) a luat parte în resbelul francezo-german. Mai târziu mărindu-se durerile, s'a supus operațiunei, în urma căreia a murit.

Ad Nr. 32

[28] 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroch oin *Selnița* protopresbiterul Cetății de pētră, pe baza ordinului Prea Veneratului Consistoriu archidieceșan Nr. 4300 B. dto 9 August 1895 prin acesta se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau peste tot suma de 205 fl. 71 cr. și sunt satorite în ședința comitetului și sinodului parochial din 4 Decembrie 1895.

Informațiuni mai de aproape despre starea parochiei se pot lua la oficiul protopresbiteral și la comitetul parochial.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor din vîgore la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis p. u. K. Monostor.

Fēnațe, la 19 Ianuarie 1896.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Cetății de pētră în conșelegere cu comitetul parochial.

Teodor Șovrea,
adm prot.

Ad. Nr. pp. 152—896

[29] 1—3

Concurs repetit.

În sensul ordinului Veneratului Consistoriu archidieceșan dto 19 D cembre a. tr. Nr. 8778 Bis. prin acesta se escrie concurs nou pentru întregirea postului de paroch din comuna *Apahida* cu filia *Pusta St. Miclăuș*, cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 490 fl. 81 cr.

Doritorii de a ocupa acest post, au așterne suplicel de concurs, instruite conform normelor în vîgore, subsemnatului oficiu până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. în conșelegere cu comitetul parochial.

Clușiu, 20 Februaru 1896.

Tulin Roșescu,
protopresbiter.

Redactor prov. **Gavriil Hango.**

LOTTERIA DE CLASSĂ UNGARĂ

35.007 câștiguri în bani, în sumă totală de 7,932.000 corone.

Cel mai mare câștig în cazul cel mai favorabil

UN MILION corone.

Tragerea clasei II:
Dela 12 până în 14 Martie 1896.

Câștiguri	Corone	Corone
1 á	100.000=	100.000
1 „	60.000=	60.000
1 „	40.000=	40.000
1 „	30.000=	30.000
1 „	20.000=	20.000
1 „	15.000=	15.000
1 „	10.000=	10.000
2 „	8000=	16.000
8 „	4000=	32.000
10 „	2000=	20.000
13 „	1000=	13.000
100 „	400=	40.000
860 „	200=	172.000
9000 „	120=	1.080.000
10.000 „	Câștiguri la oialtă	1.648.000

Prețurile losurilor de cumpărat pentru a II-a classă:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
fl. 40.—	20.—	4.—	2.—

Prețurile losurilor complete valabile pentru a II-a și a III-a classă:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
fl. 60.—	30.—	6.—	3.—

Pe lângă aceste prețuri ale losurilor originale are să se trimită, când comandă cineva losuri pentru a II-a classă pentru porto scrișorilor recomandate și a listelor de tragere 25 cr., când comandă losuri complete pentru porto epistolelor recomandate și pentru 2 liste de tragere 40 kr.

Tragerea clasei III:

dela 12 până în 28 Maiu 1896.

Câștiguri	Corone	Corone
1 premiu	600.000=	600.000
1 á	400.000=	400.000
1 „	300.000=	300.000
1 „	200.000=	200.000
1 „	100.000=	100.000
2 „	40.000=	80.000
2 „	20.000=	40.000
5 „	10.000=	50.000
14 „	8000=	80.000
30 „	6000=	204.000
100 „	2000=	200.000
200 „	1000=	200.000
2650 „	200=	530.000
22.000 „	150=	3.300.000
25.007 „	Câștiguri și 1 premiu	6.284.000

Losuri recomandă și espedeză pe lângă trimiterea mai nainte a prețului cu asignație sau rambursă postală

CARL HEINTZE, Budapesta,

Servitenplatz 3.

Adresa de telegramă: **Lotto Heintze. Budapest.**

Servitenplatz 3.

[19] 3—3

Editura și tipăriul tipografiei archidieceșane,